„Groapa cu lei”. Coroana sentimentală regăsită a unei cărți.

Petre BEȘLIU MUNTEANU

Muzeul National Brukenthal, Muzeul de Istorie (Casa Altemberger) Sibiu
Brukenthal National Museum, Museum of History (Altemberger House) of Sibiu
Personal e-mail:

“Lions Pit”. The Recovered Sentimental Crowning of a Book

This ekphrastical essay focused on a series of photograhies about the life in Sibiu-Downtown could be regarded as an afterword of the editorial project „Lions Pit”. One can find in the book photographical reproductions of archaeological facts from the medieval sources preserved in modern archives, as well as images from the times of demolition (namely the 1930s). Valentin Muresan and Louis Guermond were very helpful contributors in this regard.

Keywords: Lions Pit, photographica essay, ekphrasis, Sibiu-Downtown, afterword.

Groapa cu Lei. Istorie și arheologie/ Löwengrube. Geschichte und Archäologie, Sibiu, 2015, 269 pagini, Editura Honterus.

Cartea cu text bilingv *Groapa cu Lei. Istorie și arheologie / Löwengrube. Geschichte und Archäologie*, Sibiu, 2015, 269 pagini, cu ilustrație alb-negru și color inclusă, îi are ca autori pe Hanna Derer, Petre Beșliu Munteanu, Konrad Klein, Valentin Mureșan, Raluca Maria Frâncu, Raluca Maria Teodorescu, Nicușor Dan Ivănuș. Cu același interes, FDGR Sibiu a sponsorizat tipărirea volumului despre istoria Sibiului în condiții grafice deosebite

În fapt volumul este o culegere de texte a celor mai sus amintiți și a unor texte deja publicate în ziare de: Emil Sigerus, Martin Rill, Manfred Wittstock. Textul lui Konrad Klein a fost anterior publicat și cu acest prilej actualizat.

Textele istorice au fost transcrise și traduse de Radu Teucean, Julia Derzsi și Florin Blezu. Traducerea în limba germană o datorăm în principal Evei Maria Papp. Colectivul traducătorilor a fost întregit de Louis Guermond, Iulia Mesea, Beatrice Ungar, Gudrun Liane Ittu, Erwin Petru Jikeli, Silvia Codreanu-Windauer. Textul german a fost revăzut de Bernhard Heigel.

Multumiri pentru ajutorul acordat la editarea volumului le datorez arhitecților Hermann Balthes, Theodora Capotă, Petrișor Marian, artistului fotograf Daniel Bălțat. Lista cu mulțumiri nu se poate închide fără a aminti pe Konrad Guendisch care a preluat, tradus și publicat un studiu despre Groapa cu Lei în Germania și pe Excelența Sa Klaus Werner Iohannis, președintele României, care a sprijinit apariția cărții și a transmis un salut cititorilor în ultima zi de mandat la Primăria Sibiului.

Relevând istoria și cultura unui întreg cartier, cartea este un omagiu adus Orașului de Jos și locuitorilor defavorizați istoric. Mai exista Sibiu după Hermannstadt și Sibiul de mâine după Sibiul de azi? Răspunsul e afirmativ cu o singură condiție: să preluăm nu numai locul, ci și tradiția prin care, spiritual, minoritatea e puternică prin ideal. Scrisoarea proprietarului Gropii cu lei de la mijlocul secolului al XVIII-lea către un frate de credință subliniază tocmai puterea celor puțini

BDD-A26122 © 2016 Centrul Cultural Interetnic Transilvania
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:42:35 UTC)

și drepți: *Dragă inimă, nu îți pot spune îndeajuns prin ce a trecut iubitul frate de un an încoace, pe un câmp de luptă greu, clerul de aici, din toată țara, fiind foarte ostil Fraților Moravi. Noi am avut toată puterea din sângele și rănile Mielului;* așadar, *iubitul Mântuitor și-a legitimat lucrarea prin noi, sărmanii viermișori și credem că iubitul Mântuitor nu numai că va păzi cu milostenia sa mica sa turmă transilvăneană, ci o va și spori*.

La sfârșit, coordonatorul volumului propune pentru întregirea proiectului de sensibilizare a sibienilor față de valorile trecutului în fața avalanșei consumismului un eseu de o deosebită sensibilitate, compus de Valentin Mureșan, întregit cu imaginile relevante pentru atmosfera Orașului de Jos, datorate artistului fotograf Louis Guermond: *Sibiu, Sibiu...și totuși Sibiu*. La urma urmei, succesul cărții este chiar echipa din care au făcut parte cei doi. Eseul putea fi o postfață sentimentală a unei cărți despre destinul unei părți a Sibiului.

Sibiu-Sibiu... Și totuși: Sibiul

Cum anotimpurile schimbă natura, vârstele schimbă omul, toate cele se schimbă supuse timpului. Ne-am obișnuit cu ideea timpului distrugător care macină totul: *Sic transit gloria mundi*!; *Fugit irreparabile tempus*!... Dar adesea uităm că trecerea timpului aduce și noul, chiar dacă acesta decade apoi lovit tot de timp, împins în trecut și devenind vechi, devenind istorie. Nu multe semne ale trecerii timpului sunt mai expresive decât construcțiile, clădiri și edificii de tot felul, civile, militare, religioase, industriale... noi, sclipitoare, uzate de vreme, aduse în pragul ruinei... Orașul e o creație omenească în care am putea spune că timpul sălășluiește în toate ipostazele sale: vechi, actual, nou; trecut, prezent, semințe de viitor.

Există însă o simbioză între oameni și construcțiile lor cu diverse destinații, locuitori și clădiri fiind marcați iarăși de timp: copii, tineri, vârstnici, bătrâni; case vechi (unele ruinate), multe dintre ele peste care au trecut anii, dar altele noi, parcă îndrăznețe și puternice, pregătite să străbată vremurile.

Priviți o suită de fotografii artistice făcute în Sibiul de azi: vechi și nou, tradiție și arhitecturi diverse din toate timpurile „orașului lui Hermann" (întemeiat în secolul XII), pozate parcă spre a convinge de vechimea locului, de deosebitele sale stiluri arhitectonice, dar poate și mai mult, spre a da seamă de locuitorii săi de azi, în cele mai diverse ipostaze. Și sunt oameni din cele mai diferite medii sociale, căci există în unele dintre aceste imagini sibiene și o subtil insinuată dimensiune socială, o nuanță de compasiune și melancolie. Oameni muncind, jucându-se, la plimbare, în momente sărbătorești, bucuroși, triști sau necăjiți, târându-și sacoșele și anii, oamenii de pe străzile orașului, printre mașini, pe trotuare, printre casele tăcute, răbdătoare, sunt o prezență ubicuă și permanentă, puține fotografii ilustrând aici aspecte din „orașul metafizic", pustiu și tăcut, à la de Chirico. Sunt fotografii cu case și monumente istorice dintr-o zonă veche și cunoscută a Sibiului, imagini *de azi* în care vechiul e prezent și colorează clipele de contemplație. Din dealul vechii cetăți până la râul Cibin, în zona odinioară numită „Groapa Leilor", poreclită „Spinarea Câinelui", o parte din „orașul vechi", în care până și obiectivele industriale au suferit lovituri grele, își poartă rănile timpului. Aici nu au apărut totuși multe clădiri noi după 1990, chiar și halele de la „Independența", care au obturat frumoasa perspectivă către *citta bassa*, apar acum „bolnave de trecut", astfel că străzile și oamenii respiră noul numai în câte o renovare și binevenitele amenajări ale străzilor. Imaginile sibiene se văd și sunt diferit iarna decât vara, apar altfel în alb-negru decât în fotografii color, iar efectele artistice conferă o atmosferă diferită locurilor și un alt aspect locuitorilor.

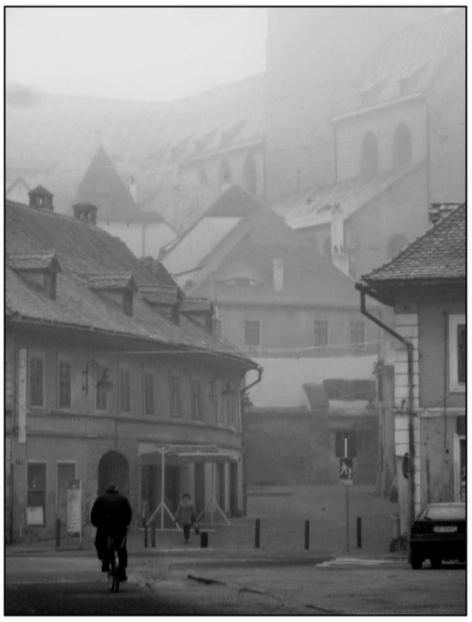
Se știe bine că fotografia nu imită/copiază realitatea, ci o redă așa cum o vede cel din spatele obiectivului, care alege el însuși unghiul, distanța, reflexele luminii și jocurile umbrelor, astfel încât poza este o operă de autor, întocmai ca tabloul executat de pictor. De aceea se vorbește despre arta fotografică și despre maeștri ai acesteia, aparatul fiind (oricât de perfecționat), doar un instrument, ca pensulele și paleta pentru artistul plastic.

Surprinzând adevărate peisaje citadine, artistul fotograf aduce nota de melancolie și un vag aer romantic, dar nu uită să adauge și detalii semnificative ale arhitecturilor, ziduri, porți, ferestre, acoperișuri, turnuri, hornuri (aproape ca în naturile statice), aceste „tablouri sibiene" fiind întotdeauna încărcate de amintiri, de semnificații, dar și de o indicibilă frumusețe, pe care ochiul cultivat știe să o vadă, să o redea, să ne-o aducă în atenție și admirație.

BDD-A26122 © 2016 Centrul Cultural Interetnic Transilvania
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:42:35 UTC)

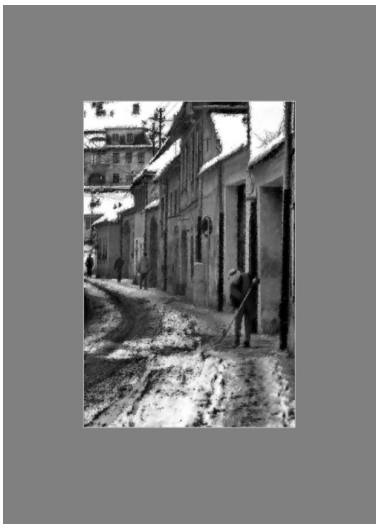

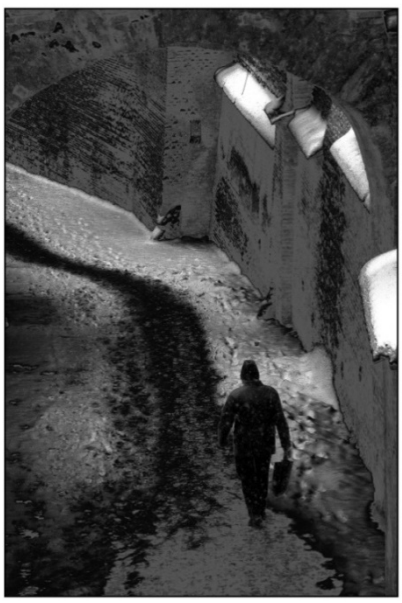
BDD-A26122 © 2016 Centrul Cultural Interetnic Transilvania
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:42:35 UTC)

Fotografii de Louis Guermond

BDD-A26122 © 2016 Centrul Cultural Interetnic Transilvania
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:42:35 UTC)